

УКРАЇНА

Рік інформаційної війни в цифрах

Через рік після початку російського вторгнення в Україну Репортери без кордонів (РБК) за допомогою свого місцевого партнера, Інституту масової інформації (ІМІ), оцінюють кількість зловживань, скоєних проти журналістів та медіа, а також засоби, запроваджені для підтримки інформації та боротьби з російською пропагандою.

З початку російського вторгнення, 12 000 журналістів, українських та іноземних, були акредитовані для висвітлення війни в Україні. Під умисним вогнем російських військових або руйнівними інтенсивними бомбардуваннями, вони щодня ризикують своїм життям. Хоч ця ситуація особливо тривожна для журналістів [на окупованих територіях](#), усі українські медіа серйозно постраждали від конфлікту та його наслідків.

- **Вбито 8 журналістів**

З [восьми журналістів](#), убитих за перші шість місяців війни, більшість були вбиті або смертельно поранені в результаті обстрілів як, наприклад, французького журналіста [Фредеріка Леклерка-Імхоффа](#), який перебував у транспортному засобі, цілеспрямовано обстріляному російськими військовими. Деяких, як українського фотожурналіста і фіксера [Макса Левіна](#), жорстоко стратили. Щодо деяких інших випадків, таких як литовського режисера-документаліста [Мантаса Кведаравічюса](#), знайденого мертвим у Маріуполі, обставини їхньої загибелі залишаються невідомими донині.

- **26 журналістів стали умисними мішенями**

З п'ятдесяти випадків журналістів, які потрапили під обстріл або артилерійський вогонь, задокументованих РБК, щонайменше 26 були умисними мішенями як журналісти.

- **19 журналістів поранено**

З дев'ятнадцяти поранених [українських та іноземних журналістів](#), щонайменше четверо отримали серйозні поранення. Більшість з них стали жертвами російських бомбардувань, але деяких було розстріляно, як данських журналістів [Стефана Вейхерта](#) та [Еміля Фільтенборга Міккельсена](#), які стали мішенями невідомого бойовика на північному сході України.

- **16 обстрілів телевеж**

Цивільна інфраструктура, що обслуговує поширення інформації є головною мішенню для російських військових. Майже половина нападів на телевізійні вежі була зафіксована в перші дні війни, на початку березня 2022 року, по всій території України. Загалом, за рік російські військові 16 разів обстрілювали українські телевежі.

- **4 види цільової медіа-інфраструктури**

Крім телевізійних веж, російські військові регулярно обстрілюють вежі стільникового зв'язку та іншу телекомунікаційну інфраструктуру. У Мелітополі, на півдні Запорізької області, російські війська взяли під контроль антену, коли увійшли в місто, перервавши трансляцію українських телевізійних програм. Супутниковий сигнал каналу *UA Перший* українського суспільного мовника *Суспільне* Росія глушила тричі. Російські військові також взяли під контроль усіх [провайдерів інтернету та мобільного зв'язку](#) на окупованих територіях, позбавивши мешканців цих регіонів доступу до інформації.

- **7 скарг на воєнні злочини**

РБК подала 7 скарг на військові злочини до Міжнародного кримінального суду (МКС) та Генерального прокурора України щодо 44 зловживань, вчинених на українській території, що стосуються понад 100 журналістів та 11 радіо- та телевізійних веж або інфраструктури. Всі ці злочини підтверджують, що російська армія веде справжню війну проти інформації.

- **42 кіберзлочини проти медіа**

Кібератаки, піратство, погрози, атаки на сторінки медіа в соціальних мережах... Інформаційна війна поширюється в Інтернеті. За рік було зафіксовано щонайменше [42 кіберзлочини](#). Останню кібератаку, яка була націлена на сайт українського інформаційного агентства "Укрінформ", пов'язують з [хакерами, пов'язаними з ГРУ](#), російською службою військової розвідки.

- **Закрито 217 медіа**

Порушення ланцюгів поставок, втрата передплатників і рекламодавців, нестача персоналу через вимушене переселення співробітників та їх мобілізацію, збільшення фінансових потреб через руйнування... Усі ці фактори призвели до закриття 217 українських медіа. Згідно з [опитуванням](#), проведеним місцевим партнером РБК, ІМІ, 15% медійників перебувають у стані технічного безробіття без зарплати.

Безпрецедентні ресурси для підтримки права на інформацію

- **750 журналістів забезпечені засобами індивідуального захисту**

Створення РБК у співпраці з ІМІ та іншими місцевими організаціями, включно з Національною спілкою журналістів України (НСЖУ), Центру свободи преси у Львові 11 березня 2022 року, а потім через два місяці у Києві, дозволило майже 750 журналістам 36 різних національностей (більшість з яких є українцями) скористатися засобами індивідуального захисту, включно з бронезилетами, шоломами та аптечками першої допомоги при травмах.

- **91 медіа надано електроустаткування**

Щоб компенсувати нестачу електроенергії, після ударів росіян по енергетичній інфраструктурі, [РБК надали генератори](#) та інше електроустаткування 91 медіа в 14 регіонах України, щоб забезпечити безперервність їх роботи.

- **28 медіа підтримано фінансово**

Гранти на допомогу були надані 28 незалежними українськими медіа, особливо ослабленими війною, щоб дозволити їм продовжувати їхню діяльність.

- **Підготовлено 288 журналістів**

Посібник з безпеки журналістів, перекладений українською мовою, був надрукований накладом 1000 примірників і викладений у вільний доступ в Інтернеті. На сьогоднішній день 288 журналістів також пройшли навчання з фізичної безпеки, надання першої допомоги та психологічної безпеки. Згідно [з опитуванням](#) ІМІ щонайменше 90% українських журналістів відчують клінічні симптоми стресу.

- **129 особистих грантів фінансової підтримки**

У співпраці з місцевими партнерами РБК змогли надати індивідуальну фінансову підтримку 129 українським журналістам, у тому числі 86 жінкам. РБК працює над тим, щоб продовжити допомогу українським журналістам у 2023 році.

Запити про допомогу слід направляти до Центру свободи преси: lvivpfc@rsf.org.

Діяльність центру підтримується: Європейською Комісією, Фондом Тайдс, Представництвом Тайбею у Франції, Фондом відкритого суспільства, Фондом Франції, Інститутом масової інформації (ІМІ), Львівською міською радою, Українським медіацентром та Асоціацією «Біопорт Гуманітарна Логістика».

